

IPS-työhönvalmennus on yksi Euroopan hyvistä käytännöistä

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoima IPS-työhönvalmennushanke valittiin huhtikuussa yhdeksi 20:stä hyvästä eurooppalaisesta käytännöstä, jotka tukevat osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Tällä hetkellä Varsinais-Suomessa ja viidellä muulla hyvinvointialueella toteutettava kehittämishanke edistää mielenterveyden häiriöihin sairastuneiden henkilöiden työmarkkinoille pääsyä, paluuta ja siellä pysymistä. THL on vastannut IPS-toimintamallin käyttöönoton ja toimeenpanon tuesta sekä käyttöönoton, soveltuvuuden ja tuloksellisuuden tutkimisesta vuodesta 2020. Kansallisen mielenterveysstrategian osana IPS pyrkii juurtumaan hyvinvointialueiden pysyväksi toiminnaksi.

Vuoden 2024 loppuun kestävä hankkeen aikana IPS-työhönvalmennuksen piiriin kuuluvista Varhan psykoosityöryhmien asiakkaista koottu raati on auttanut palvelun kehittämisessä. Kolmelta raatiin osallistuneelta asiakkaalta saadut palautteet ja toiveet huomioidaan jo hankeaikana. Kerran etänä ja kerran kasvokkain raatiin osallistuneet asiakkaat kokivat saaneensa työnhaussa tarvitsemaansa apua, vahvistusta omille ura-ajatuksilleen, uusia mahdollisuuksia ja ”valoa tunnelin päähän”. Työllistyneet asiakkaat kokivat työntekijän roolin itselleen merkitykselliseksi.

Kaikki kolme olivat kohdanneet jossain vaiheessa työelämäänsä mielenterveyskuntoutujiin kohdistuvaa epäluuloa. Ensisijaiseksi kehittämiskohteeksi nousi sen selkeyttäminen, että työhönvalmentajat kuuluvat samaan hoitotiimiin kuin omahoitajat ja muut asiakkaan kuntouttamiseen osallistuvat ammattilaiset.

Asiakasraatilaiset eivät kokeneet tarpeelliseksi muodostaa säännöllisesti kokoontuvaa vertaistukiryhmää, vaikka olivatkin sitä mieltä, että oli mukava jutella toisten IPS-valmennettavien kanssa. Kaikki IPS-asiakkaat kutsutaan elokuun lopulla Kupittaaanpuistossa järjestettävään vapaamuotoiseen pikniktapaamiseen, johon osallistuu myös kokemusasiantuntija. Asiakkailta on mahdollisuus saada vertaistukea ja jakaa omia kokemuksiaan työhönvalmennuksesta.

IPS-kehittämishankkeen laajennuksen yhteinen loppuseminaari pidetään torstaina 29.8.24 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella Helsingissä. Seminaarissa pureudutaan erityisesti IPS-toiminta-mallin juurtumiseen hyvinvointialueille. Tarjolla on uusinta tutkimustietoa, asiantuntijapaneeli, asiakkaiden valaisemia näkökulmia ja mahdollisuus verkostoitua.

**Osallistu
IPS-loppuseminaariin
Helsingissä 29.8.24!**

Huom! Mahdollisuus osallistua
seminaariin myös etänä

**Ilmoittaudu mukaan 22.8.
mennessä tästä linkistä**

Varhan oma
IPS-loppuseminaari
pe 8.11.24

Lisätietoja ja kutsu
syyskuussa!

Tilanne 18.6.2024

32

aloittanut työskentelyn
avoimilla työmarkkinoilla

8

koulutuksessa

24

työkokeilussa

90

asiakasta
työhönvalmennuksessa

Varhan IPS-työhönvalmentajat auttavat asiakkaitaan miettimään realistisia vaihtoehtoja ja löytämään sopivasti raolleen jätetyt työllistymisen ovet. Kuvassa Anniina Heikkilä (vas.), Liisa Käiväräinen, Päivi Väihkönen ja Jenni Piiri.

IPS on paljon muutakin kuin työllistymisen tilastointia. Työhönvalmennuksen aikana asiakas oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja näkemään itsensä eri roolissa. Osaaminen ja kokemus nostetaan diagnoosin tai oirekuvan ohi ja yli. Onnistuneessa työhönvalmennuksessa löydetään voimavaroja, jotka ovat saattaneet unohtua sairauden alle.

Olemme tiimissä huomanneet, kuinka työllistyminen muuttaa asiakkaan elämää positiivisella tavalla. Se näkyy muuttuneena olemuksena, vahvistuneena itsetuntona ja aktiivisempänä arkena.

MARIAN TARINA

IPS:stä apua opintojen viimeistelyyn

IPS-työhönvalmennuksesta on todettu olevan hyötyä osatyökykyisten työllistymisessä, työelämään palaamisessa ja työssä pysymisessä. Valmennus voi auttaa myös mielenterveyshaasteiden parissa kamppailevan opintojen viimeistelyssä.

Aikaisemmin sote-puolella itsensä ja voimavaransa kadottanut **Maria** (nimi muutettu asiakkaan toiveesta) oli hukassa uusissa opinnoissaan. Mielenterveyden haasteet toivat lisämaustetta tulevaisuuden työpolun etsimiseen. Hän lähetti sähköposteja useisiin eri alojen yrityksiin ja yritti löytää harjoittelupaikkaa. Merkonomiopinnoista puuttui enää muutama näyttö, eikä tutkintotodistusta ollut mahdollista saada ilman käytännön harjoittelua.

– Minulla oli vain vähän työkokemusta puhelinmyynnistä, eikä sekään ollut mieleistä työtä. Ammatillinen identiteettini oli heikko, vaikka asiakaspalvelutaidot ja erilaiset myyntitekniikat olivatkin jo iskostuneet syvälle takaraivooni, hän kuvailee.

Omahoitaja Turun kuntoutustyöryhmässä kertoi IPS:stä juuri sopivassa kohdassa. Lyhyen jonottamisen jälkeen Maria pääsi valmennukseen. Jo kattavan alkukartoituksen teko herätteli toivoa.

– Uskalsin toivoa tulevaisuudelta parempaa kuin viime vuodet olivat minulle tarjonneet.

kiinnostavista ja opintoihin sopivista harjoittelupaikoista lähtivät matkaan IPS-työhönvalmentaja **Päivi Väihkösen** avustuksella. Kutsu haastatteluun tuli nopeasti.

Työhönvalmentaja kannusti Mariaa olemaan haastattelussa oma itsensä. Haastattelu sujuikin työnantajan kertoman palautteen mukaan oikein hyvin. Harjoittelun aloitus siirtyi syksyyn hiljaiseksi oletetun kesän vuoksi.

– En uskaltanut edes unelmoida, että tämä tapahtuu ihan oikeasti! Kerään kesällä voimia ja päivitän vähän kulttuuritietouttani, Maria suunnittelee.

IPS-työhönvalmennus kannatteli häntä tärkeässä, juuri oikeassa kohdassa.

– Minut on kohdattu valmennuksessa tasavertaisena ja olen saanut vapauden kertoa toiveistani. Toki ymmärrän unelmien olevan unelmia ja realismin maalaamien pilvien niitä kestävämpiä, Maria sanoo.

Työhönvalmentaja uskoo niin hoitohenkilökunnan kuin asiakkaidenkin taholla tärkeäksi ja tarpeelliseksi koetun IPS:n juurtuvan osaksi Varhan psykoosiryhmien palvelutarjontaa.

– Työharjoittelun ja valmistumisen jälkeen etsimme yhdessä työpaikan Mariaa kiehtovalta alalta, työhönvalmentaja Päivi toteaa.

Unelmien työpaikkaa kohti

Valmennuksen edetessä Maria muisti taas pitävänsä kirjoista, joten kyselyt kirjakaupoista löytyivistä

IPS – Sijoita ja valmenna!
työhönvalmentaja Jenni Piiri, p. 050 479 5825
työhönvalmentaja Päivi Väihkönen, p. 050 917 8095
työhönvalmentaja Liisa Käiväräinen, p. 050 477 2115
projektipäällikkö, työhönvalmentaja Anniina Heikkilä, p. 050 476 1140
erityisasiantuntija Janika Iivonen, p. 044 7726 026
Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@varha.fi

Mielenterveysstrategia 2020-2030